

FONDS Bijzondere JOURNALISTIEKE PROJECTEN

Jaarverslag 2015

Annejet van der Zijl benadrukt het belang van het Fonds BJP, op de Avond van de Bijzondere Journalistiek van 4 juni 2015

Inhoudsopgave

	<u>Pagina</u>
Bestuursverslag	1-42
Inleiding	3
1. Bijzondere Journalistieke Projecten 2015	4
• Aantal aanvragen, toe- en afwijzingen	4
• Gehonoreerde projecten	4
• Afgeronde projecten	6
2. Speciale subsidieregelingen	8
• NIAS-beurs journalist-in residence	8
• NIA-beurs journalist-in residence	8
• Lira Startsubsidie voor jonge journalisten	9
• Boy Tripfonds	9
3. Nieuwe Journalistiek	10
• Startup-project	10
• Overige projecten	11
4. Activiteiten	12
• Avond van de Bijzondere Journalistiek	12
• Brusseprijs voor het beste journalistieke boek	12
• Lira Correspondentenprijs / Lira Scherpenzeel Prijs	14
• Overige activiteiten en aandachtspunten	15
5. Samenstelling bestuur en directie	17
6. Code of Cultural Governance	18
7. Wet Normering Topinkomens	18
8. Financiën	19
Bijlage 1: Toegekende subsidies 2015	20-30
Bijlage 2: Niet gehonoreerde subsidieverzoeken	31-33
Bijlage 3: Financiële afwikkeling	34
Bijlage 4: Afgeronde projecten	35-42
Jaarrekening	43-50

Bestuursverslag

Inleiding

2015 was voor het Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten in meerdere opzichten een bijzonder jaar. Niet alleen omdat het tientallen veelbelovende projecten heeft kunnen honoreren en een recordaantal door het fonds gesubsidieerde projecten met succes werd afgerond, maar ook omdat het Fonds BJP zijn 25 jarig bestaan vierde. Dat gebeurde op 4 juni tijdens de Avond van de Bijzondere Journalistiek in de Concertzaal van de Tolhuistuin te Amsterdam.

Sinds de oprichting in 1990 ontving het Fonds BJP meer dan 4.000 subsidieaanvragen, waarvan er ruim 1.200 werden gehonoreerd. Veel van deze projecten leidden tot prijswinnende journalistieke boeken, artikelen en reportages. Op de feestelijke avond werd een gevarieerde selectie gepresenteerd uit de rijke oogst van de voorbije 25 jaar. Deze parade van door het fonds gesteunde projecten, maakte eens te meer duidelijk hoe betekenisvol de kleinschalige subsidies van het fonds zijn. Zij stellen schrijvende journalisten in staat zich langdurig te verdiepen in een maatschappelijke ontwikkeling of thema. Dat gold vroeger – voor journalisten als Annejet van der Zijl en Frank Westerman die mede dankzij het fonds als auteur hebben kunnen doorbreken – maar zeker ook nu – voor de nieuwe generatie journalistieke talenten die tijdrovend onderzoek willen doen voor een artikelenserie of voor hun eerste journalistieke boek. Door de ingrijpende veranderingen in het medialandschap is die aanvullende financiering voor tijdrovende en diepgravende journalistieke projecten nu, 25 jaar na de oprichting, noodzakelijker dan ooit.

Het bestuur van het Fonds BJP kijkt met tevredenheid terug op het afgelopen jaar. Het ziet de toekomst met vertrouwen tegemoet en verheugt zich op de bijzondere projecten die voor de komende jaren op stapel staan.

Amsterdam, 14 maart 2016

Roel Janssen,
voorzitter Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten

1. Bijzondere Journalistieke Projecten 2015

Aantal aanvragen, toe- en afwijzingen

In 2015 ontving het Fonds BJP 148 subsidieaanvragen (vorig jaar 191), waarvan negen (vorig jaar vier) in het kader van het project *Nieuwe Journalistiek* (zie aldaar). De daling van het aantal aanvragen heeft alles te maken met de sterke toename van het aantal conceptvoorstellen dat ter advies aan de directeur van het Fonds BJP wordt voorgelegd. Doel van deze adviesronde is de kwaliteit van de aanvragen te verhogen en ervoor te zorgen dat zo veel mogelijk projecten die het bestuur bereiken aan de subsidiecriteria voldoen. Tevens kan zo een drempel worden opgeworpen voor projecten die niet tot het werkveld van het Fonds BJP behoren. Van alle conceptaanvragen die het Fonds BJP in 2015 heeft ontvangen hebben 41 projectvoorstellen de bestuurstafel uiteindelijk niet bereikt daar zij niet aan een of meer subsidievoorwaarden van het fonds bleken te beantwoorden.

Het Fonds BJP kende in 2015 negen subsidierondes. Het bestuur kwam even zovele keren bijeen om de binnengekomen voorstellen te beoordelen. Van de 139 reguliere subsidieverzoeken werden er evenals vorig jaar 52 gehonoreerd, van de projectvoorstellen *Nieuwe Journalistiek* nog eens vijf (vorig jaar drie). Een overzicht van de gehonoreerde projecten is opgenomen in bijlage 1. Eén aanvraag uit 2015 werd aangehouden aangezien voor de besluitvorming nadere informatie over het project benodigd was. Deze aanvraag is in januari 2016 alsnog afgewezen.

Van de 86 verzoeken die in 2015 werden afgewezen, betrof het 25 keer projecten die niet voldeden aan een of meer van de subsidievoorwaarden en op formele gronden door de directeur konden worden afgehandeld. De overige 61 aanvragen zijn door het bestuur op inhoudelijke gronden afgewezen. Het overgrote deel hiervan betrof boekprojecten. Voor een geanonimiseerd overzicht van de niet gehonoreerde projecten zie bijlage 2. In elf gevallen maakten aanvragers gebruik van de mogelijkheid de afwijzing aan te vechten door een verzoek tot heroverweging van het bestuursbesluit in te dienen, al dan niet met aanpassing van het oorspronkelijk voorstel om aan de bezwaren van het bestuur tegemoet te komen. Hiervan kregen drie projecten (27%) alsnog subsidie toegekend.

Om uiteenlopende redenen besloten vijf aanvragers van gehonoreerde projecten hun project het afgelopen jaar in te trekken: het betrof projecten die waren gehonoreerd in 2015, 2013, 2012, 2011 en 2009. Overeenkomstig de subsidiebepalingen werden de hiervoor uitgekeerde voorschotten door de betreffende aanvragers volledig aan het fonds terugbetaald. Ten aanzien van twee projecten besloot het bestuur in 2015 het restant van de subsidie – het derde deel van de totale subsidie dat na afronding van een project wordt uitgekeerd – niet te verstrekken aangezien deze projecten niet of niet geheel in overeenstemming met de gehonoreerde opzet bleken te zijn uitgevoerd. Het ging om één in 2006 gehonoreerd project, en om één project uit 2008. Voor de financiële afwikkeling van projectsubsidies zie bijlage 3.

Gehonoreerde projecten

Aan de 52 gehonoreerde projecten werd in 2015 in totaal een subsidiebedrag verstrekt van € 341.491 (waarvan € 337.991 uit de reguliere subsidie, € 2.000 uit het Boy Tripfonds en € 1.500 uit de Lira Startsubsidie voor jonge journalisten). Gemiddeld werd per project € 6.567 toegekend (vorig jaar € 5.936).

Het enkele jaren geleden opgevatte streven meer steun te verlenen aan de totstandkoming van journalistieke verhalen en reportages (zowel print als online) heeft duidelijk resultaat. Was de verhouding tussen het aantal gehonoreerde boekprojecten en

artikelen geruime tijd 80-20%, de laatste jaren heeft een onmiskenbare verschuiving plaatsgevonden ten gunste van het aantal artikelen. In 2015 had zo'n 40% van de door het Fonds BJP gehonoreerde projecten betrekking op een artikel(enserie). Van de 52 gehonoreerde voorstellen zullen er 20 uitmonden in een artikel(enserie) of fotoreportage, één in een digitale longread en 31 in een boekpublicatie.

De gemiddelde leeftijd van journalisten wier project door het Fonds BJP werd gehonoreerd blijft dalen. Was in 2010 nog sprake van een gemiddelde leeftijd van 49 jaar, in 2015 kwam deze uit op 38 jaar. Ook het aantal vrouwen dat met succes een subsidie bij het fonds aanvraagt groeit gestaag. In de afgelopen vijf jaar is het aandeel van vrouwelijke journalisten die door het fonds werden gehonoreerd gestegen van 34% naar 39%.

Als gevolg van de aangescherpte subsidiecriteria was het aandeel van onderzoeksjournalistieke projecten in 2015 wederom substantieel. Zo werden subsidies toegekend aan een reconstructie van het fiasco rond de stemcomputer, de bouwkosten van enkele recent opgeleverde theater- en concertzalen, de ICT-projecten van de overheid, en multinationals als Eurocommerce en Heineken.

Naast deze sterk aan Nederland gerelateerde projecten, waren ook buitenlandse onderwerpen als vanouds goed vertegenwoordigd. Van de 52 gehonoreerde projecten behandelt ruim een derde een specifiek buitenlands thema of globale ontwikkeling. Gehonoreerd werden onder andere een reconstructie van de opkomst van Boko Haram, een onderzoek naar de gevolgen van de vluchtelingencrisis, een fotoproject over de positie van vrouwen en meisjes in de Bengaalse kledingindustrie, een reportageserie over de oorlog in Darfur en een artikel over de opleiding van vrouwelijke imams in Marokko.

Door het zwaardere accent op journalistieke relevantie en actualiteitswaarde, worden historische reconstructies en biografische projecten minder vaak door het Fonds BJP gehonoreerd dan in het verleden het geval was. Dergelijke projecten komen alleen in aanmerking voor subsidie mits zij een duidelijke betekenis hebben voor het heden en bij voorkeur een bijdrage leveren aan een actueel debat.

In totaal ontving het Fonds BJP in 2015 15 subsidieaanvragen voor biografieën, waarvan er uiteindelijk zes subsidie kregen toegekend. Gehonoreerd werden de beoogde biografieën van de gezaghebbende journalist/commentator/hoofdredacteur J.L. Heldring, rocklegende Barry Hay, schrijver/dichter Remco Campert, modelondernemer Jacques van Marken, journalist/hoofdredacteur Wouter Gortzak (startsubsidie) en voetballer/trainer Kees Rijvers (aanvullende subsidie).

Daarnaast honoreerde het fonds enkele journalistieke reconstructies met een sterk historische component maar onmiskenbare betekenis voor het heden. Zo werd onder andere subsidie toegekend aan een vervolgonderzoek naar oorlogsmisdaden van Nederlandse militairen en bestuurders op Bali, de totstandkoming van de Bijlmer, de gevolgen van de Zuiderzeewet en de Afsluitdijk, de geschiedenis van de Surinaamse 'boeroes', de opkomst en neergang van de gezinsverzorger en de lotgevallen van het eerste nationale voetbalelftal van Algerije tegen de achtergrond van de Franse koloniale geschiedenis.

Tot voldoening van het Fonds BJP blijft het aantal kranten, tijdschriften en online media dat in projecten participeert toenemen. Ook de inspanningen om de relatieve ondervertegenwoordiging van regionale media om te buigen begint geleidelijk vrucht af te werpen. Als gevolg van de onstuitbare opmars van online journalistiek resulteren steeds meer door het fonds gehonoreerde projecten in *digital only* publicaties: ofwel op journalistieke platforms als *Follow The Money*, *De Correspondent* en *Investico* ofwel bij uitgeverij Fosfor. In totaal werden in 2015 zeven projecten gehonoreerd die zullen leiden tot

online publicaties, variërend van een enkel artikel tot een journalistieke longread of een omvangrijke serie (foto)reportages. Zo kreeg het in meerdere opzichten onderscheidende transmediale project *Future Cities*, waarvoor journaliste Stephanie Bakker en fotografe Yvonne Brandwijk vijf wereldsteden van morgen onder de loep nemen, een vervolgsubsidie.

Afgeronde projecten

In 2015 werd een recordaantal van 60 projecten afgerond dat met steun van het Fonds BJP tot stand is gekomen. In totaal zijn het afgelopen jaar 41 journalistieke boeken verschenen, waarvan elf biografieën en één longread. Tevens werden negentien artikelen(series) met steun van het Fonds BJP gepubliceerd, resulterend in 36 afzonderlijke artikelen in Nederlandse dag- en weekbladen en/of op digitale journalistieke platforms. Voor een overzicht van alle in 2015 afgeronde projecten zie bijlage 4 en de site van het Fonds BJP.

Veruit de meeste boekpublicaties kregen goede tot zeer lovende kritieken en ook diverse artikelen(series) deden in positieve zin van zich spreken. Bij de afronding van dit verslag waren de volgende in 2015 met steun van het Fonds BJP verschenen publicaties al onderscheiden of genomineerd:

Ewoud Kieft, *Oorlogsentousiasme. Europa 1900-1918* (De Bezige Bij)
Shortlist Libris Geschiedenis Prijs

Pepijn Reeser, *Desi Bouterse, een Surinaamse tragedie* (Prometheus)
Longlist Libris Geschiedenis Prijs

Klaas van Dijken, 'Darfur, oorlog zonder einde' (serie artikelen *Trouw*)
Nominatie De Tegel 2015, categorie Nieuwsverslaggeving

Marja Vuijsje, *Het rijbewijs van Nematollah. Een migratiegeschiedenis* (Atlas Contact)
Nominatie E. du Perronprijs 2015

Ivo van Woerden, *The great Marc Evers. De kampioen die nooit iets zou kunnen* (longread Fosfor)
Winnaar Freelancers Award

Directeur Mariëtte Wolf krijgt uit handen van auteur Pepijn Reeser het eerste exemplaar uitgereikt van *Desi Bouterse, een Surinaams tragedie*.

In 2015 werden tevens de volgende in eerdere jaren gepubliceerde projecten onderscheiden of genomineerd:

Gerbert van der Aa, *Terug naar Timboektoe. Een reis naar de Toearegs in Mali* (Atlas Contact, 2014)

Nominatie Bob den Uylprijs 2015

Annegreet van Bergen

Gouden Jaren. Hoe ons dagelijks leven in een halve eeuw onvoorstelbaar is veranderd (Atlas Contact, 2014)

Nominatie NS Publieksprijs

Shortlist Libris Geschiedenis Prijs 2015

Patricia Faasse, *Een beetje opstandigheid. Johanna Westerdijk, de eerste vrouwelijke hoogleraar van Nederland* (Atlas Contact, 2012)

Winnaar Boerhaave Biografie prijs 2015 voor de beste Nederlandse geleerdenbiografie

Frédérique Geerdink, *De jongens zijn dood. Een journalistieke reis naar de kern van de Koerdische kwestie in Turkije* (Spectrum, 2014)

Nominatie Bruseprijs 2015

Robert Kusters, 'Hoe Jan Bennink miljoenen opstreek met een troebele koffiedeal' (*Vrij Nederland / FTM* 2014)

Winnaar De Tegel 2014, categorie Achtergrond

Anoek Nuijens en Lynn Berger, 'Dossier staatsgeheimen' (*De Correspondent* 2014-2015)

Nominatie De Loep 2015, categorie Talent

Jan Kleinnijenhuis, Martijn Roessingh en Margo Smit

'LuxLeaks, belastingontwijken voor gevorderden' (*Trouw i.s.m. Nieuwsuur* 2014)

Winnaar De Loep 2015, categorie Tekst

Maite Vermeulen, 'De Noodhulp-industrie' (*De Correspondent*, 2014)

Winnaar De Tegel 2014, categorie Talent

2. Speciale subsidieregelingen

Journalist-in-residence, NIAS (Wassenaar)

Sinds 2006 kent het Fonds BJP een beurs van € 10.000 voor een verblijf van vijf maanden in het Netherlands Institute for Advanced Study (NIAS). De NIAS-beurs is vooral bedoeld voor journalisten die het (veld)onderzoek grotendeels hebben afgerond en in de schrijffase verkeren. De verblijfsbeurs wordt hogelijk gewaardeerd en heeft inmiddels geresulteerd in diverse belangwekkende journalistieke boeken.

Van september 2014 tot en met januari 2015 werkte Koen Haegens met een beurs van het Fonds BJP bij het NIAS voor zijn project over de werking van de markt. Dit project resulteerde in het voorjaar van 2015 in de publicatie *De grootste show op aarde – De mythe van de markteconomie* (Ambo Anthos). In april 2015 kende het Fonds BJP een NIAS-beurs toe aan Margreet Fogteloo voor de periode september 2015 tot en met januari 2016. Fogteloo heeft dankzij deze beurs haar project 'Let's dance, Nederland in de jaren tachtig' inmiddels grotendeels kunnen voltooien. De publicatie bij Atlas Contact wordt in de loop van dit jaar verwacht. De enthousiaste terugblik van zowel Haegens als Fogteloo is na te lezen op de site van het fonds.

Het NIAS is vanaf zomer 2016 gevestigd in het St. Jorishof aan de Kloveniersburgwal te Amsterdam.

Journalist-in-residence, NIA (Athene)

In navolging van de NIAS-beurs heeft het Fonds BJP in 2015 tevens een verblijfsbeurs bij het Nederlands Instituut Athene (NIA) ingesteld. Doel van deze beurs is verdieping van de berichtgeving over Griekenland. Hiertoe stelt het NIA elk najaar gedurende twee maanden zijn Frans van Hasselt-appartement ter beschikking. De journalist-in-residence kan tevens gebruik maken van de expertise en het uitgebreide netwerk van het NIA. Ook de Nederlandse ambassade in Athene heeft haar medewerking toegezegd. De journalist ontvangt van het Fonds BJP een verblijfsbeurs van € 4.000.

De eerste NIA-beurs werd in 2015 toegekend aan Wim Boevink ten behoeve van een artikelenserie rond de vraag 'Hoe Europees is Griekenland?'. De driedelige serie is in december 2015-januari 2016 gepubliceerd in *Trouw* (De Verdieping). Aangezien de eerste NIA-beurs in alle opzichten en voor alle betrokkenen naar tevredenheid is verlopen, hebben het Fonds BJP en het NIA onlangs besloten de beurs te continueren.

Het NIA, gevestigd aan de voet van de Akropolis.

Lira Startsubsidie voor jonge journalisten

Om de kwetsbare positie van jonge, beginnende journalisten te verbeteren en hen in staat te stellen hun schrijftalent te ontwikkelen, kent het Fonds BJP sinds 2015 de Lira Startsubsidie voor jonge journalisten. Deze subsidie is specifiek bestemd voor aanvragers tot 30 jaar. Jaarlijks kan hiertoe € 7.500 van de Stichting Lira, worden besteed, afkomstig uit het Lira Auteursfonds Reprerecht. De maximale bijdrage per project is € 1.500, eventuele meerkosten kunnen uit het reguliere subsidiebudget van het Fonds BJP worden bijgepast.

De verwachting dat de Lira Startsubsidie in een sterke behoefte zou voorzien, is in 2015 helaas nog niet uitgekomen. Slechts enkele keren werd op deze subsidieregeling een beroep gedaan, waarvan één keer met succes (een reportage van Edward Geelhoed over de impact van de Griekse crisis op het havenstadje Perama, te publiceren in *De Groene Amsterdammer*). Mogelijk is het plafond van € 1.500 per project hier debet aan. Om jonge journalisten te attenderen op het bestaan van de Lira-startsubsidieregeling, zal het fonds zich de komende tijd nog nadrukkelijker richten op jonge en onlangs afgestudeerde journalisten.

Subsidie Boy Tripfonds

Het Boy Tripfonds is een initiatief van de Stichting Wetenschapsjournalistiek en -Voorlichting (SWJV) en de Vereniging voor Wetenschapsjournalisten (VWN) en werd in 2008 ondergebracht bij het Fonds BJP. De middelen zijn afkomstig van de inmiddels opgeheven SWJV en de Stichting Science Communication, die kwaliteitsverbetering van de wetenschapsjournalistiek nastreeft.

In 2015 deden vijf aanvragers een beroep op het Boy Tripfonds. Uiteindelijk werd aan twee projecten een subsidie van € 1.000 (de maximale honorering) verstrekt: Koos Dijksterhuis ontving een subsidie voor een biografie van de spreeuw, te verschijnen bij Atlas Contact; Jop de Vrieze voor een artikel in *de Volkskrant* over babysterfte als gevolg van foetale groeistoornissen.

Aangezien het Boy Tripfonds inmiddels nagenoeg is uitgeput, is in overleg met de VWN besloten het restant à € 1.400 in december 2015 over te hevelen naar de vereniging. De VWN is voornemens het fonds nieuw leven in te blazen ten behoeve van reisbeurzen voor wetenschapsjournalisten.

3. Nieuwe Journalistiek

In 2015 heeft het project *Nieuwe Journalistiek* veel mooie en lezenswaardige onderzoeksreportages opgeleverd. In het kader van *Nieuwe Journalistiek* laat het Fonds BJP meerjarig diepgravend onderzoek doen naar de staat en de toekomst van de journalistiek. Het project is in het najaar van 2013 van start gegaan en wordt gefinancierd met gelden uit het OCW-Bestemmingsfonds 2009-2012 (€ 212.859). De coördinatie is in handen van Alexander Pleijter, lector Journalistiek & Innovatie aan de Fontys Hogeschool Journalistiek in Tilburg. De voortgang en de kwaliteit van *Nieuwe Journalistiek* worden vanuit het fonds bewaakt door twee leden van het bestuur en de directeur. Voor aanvragen geldt dezelfde procedure als voor de overige subsidieregelingen van het Fonds BJP, met het verschil dat het bestuur voorafgaand aan de beoordeling van de projectaanvragen Pleijter consulteert.

Sinds 4 maart 2015 zijn de inmiddels afgeronde onderzoeksreportages toegankelijk via nieuwejournalistiek.nl. Bij het ontwerp van deze site is veel aandacht besteed aan een optimale presentatie van de diverse dossiers. De website kan zich verheugen in een toenemende belangstelling. In 2015 is de site (sinds 4 maart) 22.761 keer bezocht.

Startup-project

Medio 2014 heeft het Fonds BJP het initiatief genomen voor een omvangrijk onderzoeksproject naar de bekendste en meest spraakmakende journalistieke startups die Nederland telt: *Blendle*, door Catrien Spijkerman; *De Correspondent*, door Leendert van der Valk; *Follow The Money*, door Charlotte Govaert; *Jalta*, door Frank van Kolfshoten; *The Post Online & Reporters Online*, door Arno van 't Hoog. Over de betreffende startups zijn inmiddels meerdere diepgravende reportages verschenen. In december 2015 is besloten het project uit te breiden met onderzoek naar een zesde startup: *Journalism*, door Nick Kivits.

Per startup worden journalistieke dossiers aangelegd met achtergrondartikelen, portretten en interviews met betrokkenen en experts, en factsheets. Op deze manier krijgt elke startup een gelaagd profiel waarin uiteenlopende onderwerpen worden behandeld, zoals de ontstaansgeschiedenis, de motieven voor de oprichting, de journalistieke missie, het beoogde verdienmodel, de technische realisatie, de betrokken partners en investeerders, de doelgroep en de (hoofd)redactionele organisatie.

Het komend jaar zullen de dossiers door de diverse onderzoeksjournalisten worden aangevuld en geactualiseerd. Tevens zal begin 2017 een voorlopige balans worden opgemaakt, met een congres over de toekomst van de journalistiek dat een synthese moet vormen van de afzonderlijke verhalen over de startups. Daarnaast ligt het in de bedoeling het verzamelde materiaal, gekoppeld aan een vergelijkende analyse, conclusies en toekomstbeschouwingen, onderwerp te laten worden van een boekpublicatie.

Overige projecten

Naast de journalistieke startups neemt *Nieuwe Journalistiek* diverse andere thema's en ontwikkelingen onder loep. Op de site zijn al dossiers te bekijken rond de thema's 'Verhalende journalistiek', 'Deep web', 'De lezerscoöperatie' en 'Dronejournalistiek'. In 2015 ontving het Fonds BJP negen aanvragen voor nieuwe projecten *Nieuwe Journalistiek*. Hiervan werden er vijf door het bestuur gehonoreerd, waaronder een reportageserie over getekende journalistiek en een onderzoek naar de toepassingsmogelijkheden van virtual reality (voor een volledig overzicht zie bijlage 1, onderaan).

Pagina uit de serie 'Getekende journalistiek' van Eva Hilhorst voor nieuwejournalistiek.nl

4. Activiteiten

Avond van de Bijzondere Journalistiek

Op 4 juni 2015 vierde het Fonds BJP zijn 25-jarig jubileum. Deze Avond van de Bijzondere Journalistiek in de Concertzaal van de Tolhuistuin trok ruim 350 belangstellenden. Het eerste uur van de avond stond geheel in het teken van de jubileumviering. In het tweede uur vond de uitreiking plaats van de Lira Correspondentenprijs en de Brusseprijs voor het beste journalistieke boek.

Na een terugblik op de oprichting van het Fonds BJP door *founding father* Geert Mak, werd een gevarieerde selectie gepresenteerd uit de rijke oogst van de voorbije 25 jaar. Zo onderstreepten Annejet van der Zijl en Frank Westerman de betekenis van het fonds voor de totstandkoming van hun eerste publicaties en hun doorbraak. Vervolgens lichtten enkele jonge journalisten de projecten toe die zij recent met behulp van het fonds uitvoerden: Maite Vermeulen (*De Correspondent*), Pepijn Reeser (debuterend met de biografie van Desi Bouterse) en de onderzoeksjournalisten Belia Heilbron en Thomas Muntz (*De Groene Amsterdammer / Investico*). De jubileumviering werd afgesloten met een gesproken column van oud-bestuurslid John Jansen van Galen en een toelichting op het project *Nieuwe Journalistiek* door Alexander Pleijter.

Belia Heilbron en Thomas Muntz over het belang van diepgravend journalistiek onderzoek, op de Avond van de Bijzondere Journalistiek

Brusseprijs voor het beste journalistieke boek

Het geduld van de aanwezigen werd danig op de proef gesteld, want pas aan het slot van de Avond van de Bijzondere Journalistiek werd de winnaar van de Brusseprijs 2015 bekendgemaakt. De prijs (een geldbedrag van € 10.000) bestaat sinds 2006 en is vernoemd naar de toonaangevende journalist en meester van de grote reportage M.J. Brusse (1873-1941).

De jury bestond uit Ferry Mingelen (voorzitter), Noraly Beyer en Marcel van Engelen. Uit de 135 ingezonden journalistieke boeken van 2014 wezen zij *El Rey, van jager tot prooi* van Hans Goossen en Theo Sniekers aan als winnaar. Volgens de jury onderstreept *El Rey* het belang van een kritische regionale pers: 'Onderzoeksjournalisten Hans Goossen en Theo

Snickers van *Dagblad De Limburger/ Limburgs Dagblad* roken onraad en lieten niet meer los. El Rey is een grondig uitgezocht en kundig verteld verhaal, dat zijn directe onderwerp – Jos van Rey en de Roermondse bestuurscultuur – ontstijgt en de kwetsbaarheid van onze lokale democratie blootlegt. De toon is kritisch, maar niet bevooroordeeld en ook de verdiensten van Van Rey komen aan bod. De jury waardeert extra dat de journalisten hun onderzoek tegen de verdrukking in hebben doorgezet. Als een man als Van Rey roept: “Het is oorlog”, dan moet je stevig in je schoenen staan om je kritische speurtocht voort te zetten.’ Naast de prijs en de oorkonde ontvingen de winnaars een lied op maat van zangeres Suzanne Mathijssen.

Juryvoorzitter Ferry Mingelen met de winnaars van de Brusseprijs 2015, Hans Goossen (links) en Theo Snickers.

De overige genomineerden waren:

- Fr derike Geerdink, *De jongens zijn dood. Een journalistieke reis naar de kern van de Koerdische kwestie in Turkije* (Spectrum)
- Tom Kreling & Esther Rosenberg, *Giftig krediet. De onvermijdelijke ondergang van SNS Reaal* (Balans)
- Michel Krielaars, *Het briljetje van Tsjechov. Reizen door Rusland* (Atlas Contact)
- Wouter Laumans & Marijn Schrijver, *Mocro Maffia. Geld, ambitie, hoogmoed en verraad in de onderwereld* (Lebowski)
- Tjitske Lingsma, *All Rise! De grote ambities van het Internationaal Strafhof en de weerbarstige werkelijkheid* (Ipso Facto)

Voor het derde achtereenvolgende jaar trad *De Groene Amsterdammer* op als mediapartner van de Brusseprijs. De boekenbijlage van 20 mei 2015 was geheel aan de titels van de shortlist gewijd. De genomineerde auteurs waren tevens te gast op zes achtereenvolgende zaterdaguitzendingen van *Met het Oog op Morgen*, waarmee het fonds in 2015 voor het eerst samenwerkte in het kader van de Brusseprijs. Inmiddels is besloten de samenwerking te continueren en uit te breiden. Niet alleen zullen de voor de Brusseprijs genomineerde titels wederom worden behandeld in de weken voorafgaand aan de uitreiking, tevens zal de winnaar van de Brusseprijs 2016 bekend worden gemaakt in een speciale, rechtstreekse uitzending van *Het Oog op locatie*. De samenwerking met *De Groene Amsterdammer* (oplage 24.000) en *Met het Oog op Morgen* (200.000-300.000 luisteraars) zal de uitstraling van de prijs de komende jaren ten goede komen.

Lira Correspondentenprijs / Lira Scherpenzeel Prijs

Voor het derde en laatste jaar werd de uitreiking van de Brusseprijs gecombineerd met die van de Lira Correspondentenprijs, de prijs voor de beste freelance buitenlandcorrespondent. Deze prijs van € 5.000 is een initiatief van Stichting Lira en het Fonds BJP, die hiermee het belang van goede berichtgeving over het buitenland willen onderstrepen. Voor het eerst werd in 2015 ook een aanmoedigingsprijs van € 2.500 uitgereikt voor de beste correspondent tot 30 jaar.

De jury – Margriet Brandsma (voorzitter), Peter Brusse en Katrien Gottlieb – verkoos uit de 40 correspondenten die werk uit 2014 inzonden, Remco Andersen tot winnaar. Andersen (1981) deed tot voor kort vanuit Beiroet verslag van de Arabische wereld en Iran voor *de Volkskrant*, *Elsevier* en *De Morgen*. In haar rapport kwalificeert de jury Andersen als iemand die ‘werkt in de traditie van de klassieke oorlogscorrespondenten. Altijd op stap, alert, in moeilijke, gevaarlijke omstandigheden, maar – en dat siert hem – enthousiast, bedachtzaam, onvermoeibaar op zoek naar de feiten en achtergronden.’ Ook voor Andersen bracht Suzanne Mathijssen een speciaal voor hem gecomponeerd lied.

Presentator Stephan Sanders met Remco Andersen, beste freelance buitenlandcorrespondent van 2015

Ook genomineerd waren:

- Caroline de Gruyter, standplaats Wenen (*NRC Handelsblad*)
- Marijn Kruk, div. plaatsen Noord-Afrika (*Trouw / De Groene Amsterdammer*)
- Guus Valk, standplaats Washington (*NRC Handelsblad*)
- Fred de Vries, standplaats Zuid-Afrika (*De Groene Amsterdammer / Knack*)

De Lira Aanmoedigingsprijs ging naar Monique (Mounir) Samuel (1989). Samuel schreef in 2014 reportages over Noord-Afrika en het Midden-Oosten voor onder andere *De Correspondent* en *De Groene Amsterdammer*. De jury prees Samuel in haar rapport aldus: ‘Samuel schrijft over het dagelijkse leven van leeftijdgenoten, jonge mensen die er het beste van trachten te maken, ondanks de oorlog, het geweld, heersende moraal. Haar werk is verfrissend, hoopgevend en voor de mensen die ze beschrijft heb je respect, ze geven je hoop. Ze gaat ellende en misère beslist niet uit de weg, maar het is haar overrompelende liefde voor het leven, die ons treft.’

Eveneens genomineerd voor de Lira Aanmoedigingsprijs was Edward Geelhoed, standplaats Athene (*Vrij Nederland / De Groene Amsterdammer/ NRC Handelsblad*).

Juryvoorzitter Margriet Brandsma en Mounir Samuel, winnaar van de Lira Aanmoedigingsprijs.

Vooruitlopend op het verstrijken van de met Lira getroffen driejarige overeenkomst betreffende de uitreiking van de Lira Correspondentenprijs, heeft het fonds oriënterende gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van de Stichting Lira, LokaalMondiaal / Vice Versa en de Dick Scherpenzeel Stichting over de mogelijkheden van een gezamenlijke prijs voor buitenlandjournalistiek. In het najaar van 2015 is besloten de krachten inderdaad te bundelen en de Lira Correspondentenprijs vanaf 2016 voort te zetten als Lira Scherpenzeel Prijs.

De Lira Scherpenzeel Prijs voor de beste buitenlandberichtgeving is een aangepaste voortzetting van de Dick Scherpenzeel Prijs, die van 1975 tot 2013 werd uitgereikt en alleen betrekking had op de berichtgeving over niet-westerse landen. De Stichting Lira bekostigt het prijzengeld, de organisatie berust bij LokaalMondiaal gesteund door een subsidie van het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek. Op verzoek van de Stichting Lira blijft het Fonds BJP vanwege zijn expertise als partner bij de prijs betrokken. De samenwerking heeft voor het fonds geen financiële consequenties en beperkt zich tot het verstrekken van adviezen ten aanzien van de jurysamenstelling, de werving van de inzendingen en de organisatie.

Overige activiteiten en aandachtspunten

In 2015 heeft het Fonds BJP sterk ingezet op het verdiepen van bestaande samenwerkingsverbanden en het aangaan van nieuwe allianties met (journalistieke) organisaties, instituten en opleidingen die relevant zijn voor zijn positionering.

Vooraf de banden met de Vereniging van Onderzoeksjournalisten (VVOJ) en de Stichting Verhalende Journalistiek (SVJ) – organisaties die zich bij uitstek toeleggen op het stimuleren van diepgravende en tijdrovende journalistiek – zijn verder aangehaald. Zo participeerde de directeur van het Fonds BJP in workshops, voorlichtingsbijeenkomsten en paneldiscussies die beide instellingen voor (onderzoeks)journalisten organiseerden. Overeenkomstig het streven het aantal projecten van jonge en van regionale journalisten te vergroten, is tevens actief deelgenomen aan bijeenkomsten van de VVOJ-afdelingen Jongeren en Regionaal Onderzoek.

Sinds de verhuizing van het Fonds BJP naar het souterrain van het Lodewijk van Deysselhuis van de Vereniging van Schrijvers en Vertalers (VSenV), is ook de samenwerking met de verschillende afdelingen van deze organisatie – waaronder de Free Lancers Associatie (FLA) – een logisch gegeven. De goede relatie met aan het Fonds BJP verwante fondsen is de afgelopen jaren gecontinueerd. Zo worden regelmatig ideeën uitgewisseld met de Vlaamse zusterorganisatie Fonds Pascal Decroos en met de – slechts enkele deuren verder gevestigde – Stichting Democratie en Media. Van oudsher vindt structureel overleg plaats met het Letterenfonds over de subsidiëring van biografieën en over de voortgang van door beide fondsen gesubsidieerde boekprojecten.

In de communicatie met de diverse doelgroepen speelt de website van het Fonds BJP een cruciale rol. Op de site is alle benodigde informatie te vinden over de werkwijze van het fonds, de deadlines voor het indienen van aanvragen en de diverse subsidieregelingen. Ook worden alle met steun van het fonds afgeronde projecten direct na verschijnen hier gepresenteerd, alsmede de jaarverslagen. De website van het Fonds BJP is in 2015 13.732 keer geraadpleegd, waarvan 9.108 unieke bezoekers.

Maandelijks brengt het Fonds BJP tevens een digitale nieuwsbrief uit, die onder ruim 1.500 adressen wordt verspreid. De nieuwsbrieven bevatten informatie over recent verschenen publicaties, de deadlines en de *Bruseprijs voor het beste journalistieke boek*. Naast de nieuwsbrief maakt het Fonds BJP actief gebruik van facebook en twitter.

5. Samenstelling bestuur en directie

Overeenkomstig de Code of Cultural Governance (zie verder) heeft het Fonds BJP de zittingstermijn van zijn bestuursleden in 2015 teruggebracht van (twee keer) vijf naar (twee keer) vier jaar.

In het bestuur van het Fonds BJP hebben zich in 2015 enkele wijzigingen voorgedaan. Sinds september is journalist en (scenario)schrijver Roel Janssen bestuursvoorzitter, als opvolger van Jeroen Smit die na vijf jaar afscheid heeft genomen. Ook Stephan Sanders heeft het bestuur in september verlaten, na afloop van zijn eerste termijn. Hij is opgevolgd door journaliste en columniste Elma Drayer.

Het bestuur was ultimo 2015 als volgt samengesteld:

Roel Janssen

Voorzitter

Benoeming september 2015

Datum van aftreden cq herbenoeming september 2019

Astrid Feiter

Secretaris / penningmeester

Benoeming juli 2006 (herbenoemd juli 2011)

Datum van aftreden 8 maart 2016

Paul Brill

Bestuurslid

Benoeming januari 2014

Datum van aftreden cq herbenoeming januari 2018

Elma Drayer

Bestuurslid

Benoeming september 2015

Datum van aftreden cq herbenoeming september 2019

Marc Josten

Bestuurslid

Benoeming juli 2013

Datum van aftreden cq herbenoeming juli 2017

Hanca Leppink

Bestuurslid

Benoeming oktober 2012

Datum van aftreden cq herbenoeming november 2016

Vanwege de toegenomen werkdruk heeft het bestuur besloten de personeelsformatie per 1 januari 2015 uit te breiden (van 0.9 naar 1.2 fte). In 2015 kende het Fonds BJP de volgende personeelsbezetting:

Directeur: Mariëtte Wolf (0.8 fte)

Secretariaat: Joëlle Terburg (0.4 fte)

6. Code of Cultural Governance

Het bestuur volgt de aanbevelingen van de Code of Cultural Governance. De rol, taken en bevoegdheden van het stichtingsbestuur zijn vastgelegd in de statuten. Het bestuur bestaat uit zes leden die aftreden volgens een vastgesteld rooster en onbezoldigd hun taak vervullen. In 2014 heeft het fondsbestuur besloten de zittingstermijn van de bestuursleden overeenkomstig de Code terug te brengen van (maximaal twee keer) vijf jaar tot (maximaal twee keer) vier jaar. Deze wijziging wordt sindsdien al in praktijk gebracht maar zal pas in het voorjaar van 2016, na het aftreden van de penningmeester wier tweede termijn dan afloopt, worden doorgevoerd in de statuten.

Bij het aantrekken van nieuwe bestuursleden wordt gekeken naar journalistieke ervaring en specialistische kennis. Voorts streeft het Fonds BJP naar diversiteit qua leeftijd en culturele achtergrond en naar een evenwichtige man/vrouwverhouding. Met oog op de huidige samenstelling en het vertrek van penningmeester Astrid Feiter in maart 2016 is het bestuur in november 2015 actief op zoek gegaan naar een bestuurslid met een niet-westerse achtergrond. De bestuursvacature is openbaar bekend gemaakt via de eigen site, de nieuwsbrief, sociale media en relevante journalistieke websites. Inmiddels heeft het bestuur in Abi Daruvalla een geschikte opvolgster kunnen vinden.

Het bestuur kiest uit zijn midden een voorzitter en penningmeester en formuleert de bij die functies gewenste kwaliteiten. De leden van het bestuur, evenals de directeur en andere medewerkers, mogen zelf geen gebruik maken van de subsidies van het Fonds BJP. Indien een bestuurslid zodanige banden heeft met een aanvrager dat er een schijn van belangenverstrengeling zou kunnen ontstaan, dan onttrekt het bestuurslid zich aan de besluitvorming. Voor bestuur en medewerkers geldt strikte geheimhouding over de ontvangen projectvoorstellen.

Afgewezen aanvragers kunnen een verzoek doen tot heroverweging van de bestuursbeslissing, eventueel na aanpassing van de aanvraag. Die wordt dan opnieuw onderwerp van besluitvorming. In ongeveer een derde van de gevallen leidt een heroverweging alsnog tot toekenning van een projectaanvraag.

Het bestuur legt in het jaarverslag verantwoording af over zijn handelen. Jaarverslag, jaarrekening en accountantsverklaring worden openbaar gemaakt via de website. In de jaarrekening wordt inzage gegeven in de diverse kostenposten en samenstelling ervan. De voorwaarden en criteria voor het beoordelen van aanvragen staan eveneens op de site, alsmede de publicaties die met een bijdrage van het Fonds BJP tot stand zijn gekomen.

7. Wet Normering Topinkomens

Het Fonds BJP houdt zich aan de Wet Normering Topinkomens (WNT). Voor de honorering van de directeur volgt het Fonds BJP in grote lijnen de loonstructuur van de CAO-Uitgeverijbedrijf. De bezoldiging blijft ruimschoots binnen de normen (voor details zie de jaarrekening, p. 51).

8. Financiën

Van oudsher doet het Fonds BJP er alles aan de overheadkosten zoveel mogelijk te beperken. Zo worden de bestuurders bewust niet bezoldigd en zijn de huurkosten, zeker sinds de verhuizing van het Fonds BJP naar het Van Deysselhuis in oktober 2014, zeer laag. De personeelsformatie is in vergelijking tot andere fondsen uiterst bescheiden, ook na de – in verband met de toegenomen werkdruk noodzakelijke – uitbreiding per 2015 van 0.9 naar 1.2 fte.

Gewoontegetrouw is op verschillende momenten in het jaar een tussenbalans opgemaakt teneinde de omvang van de resterende financiële ruimte voor projectsubsidies te kunnen beoordelen. In totaal werd in 2015 € 341.491 aan projectsubsidies uitgekeerd, € 12.091 meer dan hiervoor in de begroting was opgenomen. Van dit subsidiebedrag was € 1.500 afkomstig uit de beschikbaar gestelde Lirasubsidie. Vanuit het Boy Trip Fonds werd in 2015 € 2.000 aan subsidies verstrekt.

Het Fonds BJP hanteert bij boekpublicaties een zogenaamde *recoupment*-regeling die voorziet in een royaltyafdracht van maximaal 75% van de honorariumsubsidie door de betreffende auteur. Ondanks het afgenomen aandeel van de boekpublicaties, vormen de inkomsten uit royalty's nog steeds een substantiële aanvulling van de overheidssubsidie, in 2015 was dit € 36.175.

Vanwege de viering van het 25-jarig jubileum heeft het Fonds BJP in 2015 de uitgaven voor de uitreiking van de Brusseprijs en de Lira Correspondentenprijs, waarmee de jubileumviering werd gecombineerd, eenmalig verhoogd.

Het in 2013 gestarte project *Nieuwe Journalistiek* wordt volledig gefinancierd uit de Bestemmingsreserve OCW 2009-2012. In 2015 is in totaal € 68.285 uitgegeven aan projectsubsidies, coördinatie en website. Voor 2016 resteert een bedrag van € 95.894 voor de uitbreiding van de bestaande onderzoekdossiers, de uitvoering van enkele nieuwe projecten en de presentatie van de voorlopige resultaten.

Het jaar werd afgesloten met een negatief resultaat van € 16.644. Overeenkomstig de voorwaarden voor subsidiëring wordt hiervan € 14.647 (88%) in mindering gebracht van het Bestemmingsfonds OCW 2013-2016. Ultimo 2015 bedroeg deze Bestemmingsreserve €37.360. De resterende € 1.997 (12%) is onttrokken aan de algemene reserve. Evenals voorgaande jaren is de post liquide middelen vrij omvangrijk. Deze post bestaat grotendeels uit de restsubsidies van de circa 150 lopende projecten, die na afronding van de projecten moeten worden uitbetaald.

De financiële positie van het Fonds BJP is naar het oordeel van het bestuur gezond. De algemene reserve is voldoende op peil.

Toegekende subsidies 2015

1

Ariëns, Catrien

Garment Girls

Fotoproject over vrouwen en meisjes, werkzaam in de Bengalese kledingindustrie.

Fotoreportage | *De Volkskrant* (2016)

€ 3.750

2

Arlman, Hugo

Biografie J.L. Heldring

Leven, werk en betekenis van de gezaghebbende NRC (-Handelsblad)-journalist, buitenlandcommentator en hoofdredacteur Jérôme Heldring (1917-2013).

Boek | Uitgeverij Van Oorschot (2017)

€ 17.500

3

Bakker, Stephanie & Brandwijk, Yvonne

Future Cities

Multimediale reportageserie over vijf wereldsteden van de toekomst. Vervolgsubsidie voor Addis Abeba, Medellin, Yangon (Kinshasa en Lima reeds voltooid).

Serie (online) reportages | *de Volkskrant* (2016-2017)

€ 10.000

4

Banning, Jan

De rode avondschemering

Fotodocumentaire over enkele landen waarin het communisme nog (spring)levend is.

Serie fotoreportages | *Vrij Nederland* (2016)

€ 7.500

5

Bast, Trusca

Katholieke internaten

Over het katholieke internaat als 'totale institutie', waar wonen, werken en vrije tijd zich in eenzelfde omgeving afspelen en de regels van het regime gelden.

Boek | Nieuw Amsterdam (2016)

€ 10.500

6

Blankesteyn, Herbert

Vertrouw ons nou maar

Een reconstructie van het fiasco rond de stemcomputer, van de voorbereidingen en de introductie in 1991 tot en met de succesvolle campagne van Rop Gonggrijp en de afschaffing in 2007.

Boek | Uitgeverij Boom (2016)

€ 7.000

7

Blauw, Sanne & Vermeulen, Maite

Wat is armoede?

Een zoektocht naar de bronnen van de armoedecijfers: hoe komen deze cijfers precies tot stand en wat is hun betekenis.

Serie artikelen | *De Correspondent* (2016)

€ 5.990

8

Boevink, Wim

Hoe Europees is Griekenland?

Onderzoek naar de vraag in hoeverre het huidige Griekenland zich verhoudt tot het Griekenland van de klassieke oudheid, 'bakermat van de westerse beschaving'.

Serie artikelen | *Trouw* (verschenen december 2015 – januari 2016)

€ 4.000 (NIA-beurs, journalist-in-residence)

9

Cohen, Mischa

Woudenberg, leerschool in het kwaad

Over de coming of age en de radicalisering tot SS-er van Dick Woudenberg (1928).

Boek | Atlas Contact (2016)

€ 5.250

10

Cremers, Roger

WWII Today

Fotoproject over de manieren waarop de Tweede Wereldoorlog op diverse historische locaties wordt herdacht.

Boek | Lecturis (2016)

€ 5.000

11

Dekker, Daan

De betonnen droom

Over de markante Nederlandse stedenbouwkundige Siegfried Nassuth en de verwerkelijking van zijn betonnen droom: De Bijlmer.

Boek | Thomas Rap (2016)

€ 10.500

12

Dijk, Floor van & Tchong, Jaïr

Cultuurpaleizen

Onderzoek naar de voorbereiding en de bouwkosten van enkele recent opgeleverde theater- en concertzalen.

Serie artikelen | *The Post Online* (2016)

€ 2.500

13

Dijken, Klaas van

Darfur, oorlog zonder einde

Over de gevolgen van twaalf jaar oorlog in de Soedanese regio Darfur, met name voor de bevolking rond de bergketen Jebel Marra.

Serie artikelen | *Trouw* (verschenen april-mei 2015)

€ 1.750

14

Dijksterhuis, Koos

De spreeuw

Biografie van een van de bekendste vogelsoorten van Nederland, waarvan de populatie de laatste jaren sterk afneemt.

Boek | Atlas Contact (2016)

€ 3.500 (waarvan € 1.000 Boy Tripfonds)

15

Donkers, Sander

Biografie Barry Hay

Portret van 'rock & roll-animal' Hay (1948), zanger en frontman van Nederlands meest succesvolle rockband aller tijden, The Golden Earring.

Boek | Lebowsky (2016)

€ 6.650

16

Engelen, Marcel van

De transformatie van Amsterdam

Onderzoek naar de onstuimige culturele, economische en stedenbouwkundige ontwikkelingen die de hoofdstad vanaf 1985 hebben veranderd.

Boek | De Bezige Bij (2018)

€ 18.200,-

17

Fogteloo, Margreet

Let's dance

Een reconstructie van het Nederland van de jaren tachtig, van de opkomst van de meritocratie, tot het ontstaan van de multiculturele samenleving en het groeiende radicaal activisme.

Boek | Atlas Contact (2016)

€ 10.000,- (NIAS-beurs, journalist-in-residence)

18

Geelhoed, Edward

Perama

De impact van de Griekse crisis op het dagelijks leven in het havenstadje Perama

Artikel | *De Groene Amsterdammer* (2016)

€ 1.500,- (Lira Startsubsidie)

19

Giesen, Peter

Route Nationale 7

Een beschrijving van hedendaags Frankrijk, aan de hand van de RN7 tussen Parijs en Menton.

Boek | Thomas Rap (2016)

€ 3.675

20

Goudappel, Annerieke

Vrouwelijk imams

Portret van de morchidat: vrouwelijke religieuze gidsen die in Marokko worden opgeleid om radicalisering te bestrijden en een tolerante islam te verbreiden.

Artikel | *Vrij Nederland* (verschenen juli 2015)

€ 1.950

21

Graaff, Bart de

Yzerbek

Over de gemarginaliseerde positie van de ruim vier miljoen 'bruinmense' in Zuid-Afrika en Namibië.

Boek | Scriptum (2016)

€ 9.455

22

Groot, Rory de

De elf onafhankelijken

Portret van de spelers van het eerste onafhankelijke Algerijnse voetbalelftal van 1958, tegen de achtergrond van de Franse koloniale geschiedenis.

Serie artikelen | Hard Gras (proloog en deel 1 verschenen in 2015, resterende vier artikelen in 2016)

Artikel | *De Groene Amsterdammer* (2016)

€ 8.900

23

Hakkenes, Emiel

De prijs van de dijk

Onderzoek naar de verstreckende gevolgen van de Zuiderzeewet van 1918 en de daaropvolgende aanleg van de Afsluitdijk.

Boek | Thomas Rap (2017)

€ 7.750

24

Heilbron, Belia & Muntz, Thomas

De verborgen marktmeester van de overheids-ICT

Onderzoek naar belangenverstrengeling en monopolieposities in de overheids-ICT.

Artikel | *De Groene Amsterdammer* / *De Onderzoeksredactie*, thans *Investico* (2016)

€ 3.000

25

Hengel, Mirjam van

Biografie Remco Campert

Leven, werk en betekenis van dichter, schrijver en chroniqueur Campert (1929).

Boek | De Bezige Bij (2018)

€ 8.000

26

Hoek, Anne-Lot

De schaduw van Bali

Vervolg van de reconstructie van het optreden van Nederlandse militairen en bestuurders op Bali in de periode 1945-1950.

Serie artikelen | *NRC Handelsblad* (1e artikel verschenen in januari 2016)

€ 1.750 (vervolgsubsidie)

27

Hofman, Lennart

De exodus van de Rohingya

Reportageserie over het volgens de VN meest onderdrukte volk ter wereld: de Birmese minderheidsgroepering Rohingya, oorspronkelijk afkomstig uit Bangladesh.

Serie artikelen | *De Correspondent* (verschenen december 2015)

€ 2.700

28

Jonker, Saskia & Kooiman, Joris

Oliehandel Rotterdam

Geen verdere projectinformatie ivm geheimhouding.

Serie artikelen | *Het Financieele Dagblad*

€ 8.750 (project in 2015 door aanvragers ingetrokken, subsidie terugbetaald).

29

Kluyver, Adwin de

Terug uit de witte hel

Reconstructie van de (mislukte) reddingsexpeditie in 1928 van 'poolheld' Sjef van Dongen en de daaropvolgende persoonsverheerlijking.

Boek | Balans (verschenen december 2015)

€ 6.750

30

Kok, Auke

Wij gingen naar Berlijn toe.

Over de lotgevallen van de Nederlandse deelnemers aan de Olympische Spelen van 1936 in Berlijn.

Boek | Thomas Rap (2016)

€ 7.000

31

Kruif, Frank de

Het havenschandaal

Reconstructie van de geruchtmakende affaire rond de directeur van het Rotterdamse Havenbedrijf, Willem Scholten, en zakenman Joep van den Nieuwenhuizen.

Boek | De Geus (verschenen november 2015)

€ 10.125

32

Lucassen, Miro

De dwarsbouwer

Onderzoek naar de strijd tussen de machtige bouwer Vahstal en de gemeente Amersfoort.

Serie artikelen | *De Stad Amersfoort* (2016)

€ 3.000

33

Ludemann, Eva

Arabieren zonder Allah

Reportageserie over atheïstische vrijdenkers in de Arabische wereld.

Serie artikelen | *Trouw* (2016)

€ 3.300

34

Mast, Jan van der

Biografie J.C. van Marken

Leven, werk en betekenis van de toonaangevende Delftse gistfabrikant en modelondernemer Jacques van Marken (1845-1906).

Boek | Nieuw Amsterdam (2016)

€ 7.000

35

Nuyens, Anouk & Cotterink, Michiel (fotografie)

Help, ik heb een goed doel geërfd

Onderzoek naar het actuele debat over ontwikkelingssamenwerking aan de hand van een bijzondere erfenis: een ziekenhuisje in Kipkelion (Kenia).

Serie artikelen | *De Correspondent* (verschenen maart-mei 2015)

€ 3.000

36

Riet Paap, Jeroen van

Monument voor een vermoorde journalist

Reconstructie van de moord op Moisés Sánchez Cerezo, een van de vele Mexicaanse journalisten die zijn werk met de dood heeft moeten bekopen.

Artikel | *Villamedia Magazine* (verschenen mei 2015)

€ 2.000

37

Rooijen, Martine van

De vreselijke vriendinnen van Margot

Over de betekenis van het vrouwenhuis in Groningen voor het emancipatieproces van een moeder.

Boek | Passage (2016)

€ 10.500

38

Rottenberg, Sandra & Rottenberg, Hella

De sigarenfabriek

Een zoektocht naar de verborgen geschiedenis van de sigarenfabriek van de Joodse Isay Rottenberg in het Duitse Döbeln van de jaren dertig, gecombineerd met een portret van dit stadje, tegenwoordig brandpunt van heroplevend extreemrechts gedachtengoed.

Longread | Fosfor

€ 5.000,-

39

Schravesande, Freek & Houtekamer, Carola

De Quote 500-bende

Portret van een bende jonge overvallers uit de Haagse Spoorwijk, die hun slachtoffers vonden in de Quote-500.

Boek | Atlas Contact (2016)

€ 9.000

40

Schutte, Astrid

Iederwijs, de school die het onderwijs op zijn kop zette

Een reconstructie van de opkomst en ondergang van een geruchtmakend onderwijsinitiatief.

Boek | Totemboek (2017)

€ 10.500

41

Sitalsing, Karin

[u'wit] Biografie van de boeroes

Geschiedenis van de blanke minderheid in Suriname, afstammelingen van straatarme Nederlanders die midden negentiende eeuw naar Suriname trokken.

Boek | Atlas Contact

€ 15.750 (2016)

42

Smit, Jan & Korse, Raymond

Eurocommerce

The rise and fall van Eurocommerce, de grootste kantoorbouwer van Nederland en de gelijknamige Olympische springpaardenstal.

Boek | Balans (april 2016)

€ 11.500

43

Stiller, Louis

Gasland

Onderzoek naar het ontstaan van de aardgaswinning in Noord-Nederland, en de verstrekkende gevolgen hiervan.

Boek | Ambo Anthos (2017)

€ 3.000 (Startsubsidie)

44

Stravens, Manon

Boko Haram, hoe een ideologische revolte in Nigeria uitgroeide tot een oorlogsmachine

Onderzoek naar het ontstaan en de opmars van de Nigeriaanse terreurbeweging Boko Haram.

Boek | Conserve (verschenen augustus 2015)

€ 3.576

45

Veld, Antje

Biografie Kees Rijvers

Het levensverhaal van de oud-voetballer, veelvoudig international en invloedrijke trainer Kees Rijvers (1926).

Boek | Thomas Rap (2016)

€ 13.000

46

Vermeulen, Stefan

Het gevecht van Heineken

Het actuele verhaal van Nederlands bekendste bierbrouwer, van binnenuit verteld.

Boek | Prometheus (2016)

€ 5.250

47

Vriend, Eva

De helpende hand

Over opkomst en ondergang van de gezinsverzorgster in naoorlogs Nederland: van haar entree in de jaren van wederopbouw, via de hoogtijdagen in de jaren tachtig tot de bestaande thuiszorgvoorziening.

Boek | Balans (verschenen januari 2016)

€ 7.000

48

Vrieze, Jop de

Mikki

Onderzoek naar babysterfte als gevolg van foetale groeivertraging.

Artikel | *de Volkskrant* (2016)

€ 1.000 (Boy Tripfonds)

49

Welgraven, Elly

Biografie Wouter Gortzak

Leven, werk en betekenis van de journalist, onderzoeker en politicus Wouter Gortzak (1931-2014).

Boek | Van Gennep (2018)

€ 3.000 (Startsubsidie)

50

Woerden, Ivo van

The great Marc Evers – de kampioen die nooit iets zou kunnen

Het levensverhaal van een autistische, verstandelijke gehandicapte jongen die volgens zijn hulpverleners nooit iets zou kunnen, maar tijdens de Paralympische Spelen van Londen een wereldrecord zwemt.

Longread | Fosfor (verschenen april 2015)

€ 4.020

51

Woerden, Ivo van

De dood van Dieter

Een reconstructie van een noodlottige zeiltocht in de herfst van 2014 en de rol die de strijd tussen de KNRM en commerciële rederijen hierbij speelt.

Artikel | *Vrij Nederland* (2016)

€ 2.700

52

Zoutberg, Rop

De race naar het noorden

Over de vluchtelingenstroom via de Middellandse zee naar Europa (opzet gewijzigd vanwege actualiteit: focus op Italië verschoven naar heel Europa, met bijdragen van diverse buitenlandse correspondenten).

Boek | Balans (2016)

€ 7.500

Toegekende subsidie in het kader van project *Nieuwe Journalistiek*

1

Colen, Tessa

La Silla Vacía

Portret van de Colombiaanse startup La Silla Vacía (De lege stoel), een van de weinige onafhankelijke media die het reilen en zeilen van de Colombiaanse overheid onderzoeken.

Artikel | NieuweJournalistiek.nl & *De Correspondent* (verschenen september 2015)

€ 2.800

2

Hilhorst, Eva

Getekende journalistiek

Onderzoek naar de betekenis van verslaggeving met potlood en penseel, gepresenteerd in stripvorm.

Serie artikelen | NieuweJournalistiek.nl & *De Correspondent* (1e artikel verschenen november 2015, vervolg 2016)

€ 4.500

3

Melissen, Hans Jaap

Virtual Reality

Een praktische zoektocht naar de journalistieke mogelijkheden van virtual reality.

Serie artikelen | NieuweJournalistiek.nl (diverse bijdragen verschenen in 2015, vervolg 2016)

€ 5.250

4

Pleijter, Alexander

Digitale storytelling

Over de verschillende vormen van multimediale storytelling die sinds het bejubelde Snowfall-project van *The New York Times* met meer of minder succes zijn toegepast.

Serie artikelen | NieuweJournalistiek.nl (2016)

€ 3.500

5

Sanders, Mathilde

Internationale lezercoöperaties (aanvulling dossier De lezercoöperatie)

Onderzoek naar vijf journalistieke lezercoöperaties in het buitenland.

Serie artikelen | NieuweJournalistiek.nl (2016)

€ 5.000

Uitbreiding Startup-project Nieuwe Journalistiek

In 2015 is het lopende onderzoek naar journalistieke startups in Nederland uitgebreid met onderzoek naar de ontwikkelingen bij *Journalism*, de zesde startup die wordt gevolgd. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door journalist Nick Kivits.

Niet gehonoreerde subsidieverzoeken

Van de 139 reguliere aanvragen die het Fonds BJP in 2015 ontving, werden er 86 afgewezen waarvan 25 op formele gronden. Het ging om subsidieverzoeken die niet aan één of meerdere voorwaarden, genoemd in de leidraad subsidieaanvragen, voldeden (uitgave in eigen beheer, geen intentieverklaring uitgever / hoofdredactie, grotendeels afgerond).

Het bestuur heeft 61 aanvragen op inhoudelijke gronden afgewezen. Eén verzoek was bij het afsluiten van het jaar nog in behandeling (aangehouden, met verzoek om nadere informatie) en is in 2016 alsnog door het bestuur afgewezen.

De meest voorkomende redenen om verzoeken op inhoudelijke gronden af te wijzen waren:

- het ontbreken van een journalistieke en/of actuele invalshoek (te algemeen, te veel een overzichtswerk, geschiedkundig, educatief of te persoonlijk van aard);
- twijfel over de kwaliteit van het uiteindelijke product (opzet oppervlakkig, ondoordacht werkplan, twijfel over stijl en schrijfvaardigheid);
- niet bijzonder genoeg, behorend tot reguliere journalistiek;
- te weinig actualiteitswaarde, geen toegevoegde waarde;
- te beperkt belang van het onderwerp voor een algemeen publiek (te specialistisch, te particulier);
- de overtuiging dat het project ook zonder de steun van het fonds tot stand zal komen.

Niet gehonoreerde projecten

(In het kader van de vertrouwelijkheid zijn de projectnamen aangepast)

B = boek / A = artikel / SA = serie artikelen / F = fotoproject / L = longread

Onderwerp	Medium	Gevraagd in €
1 Afrikanen in Europa	SA	3.370
2 Apartheid Zuid-Afrika	B	17.100
3 Argentinië	B	11.200
4 Atjeh	B	14.850
5 Auschwitz	B	niet gespecificeerd
6 Biografie Indiase kunstenaars	B	niet gespecificeerd
7 Biografie Nederlandse kunstenaars	B	niet gespecificeerd
8 Biografie muzikant	B	14.000
9 Biografie scheepsbouwer	B	11.640
10 Biografie schrijfster/journaliste	B	8.550
11 Biografie schrijver/journalist	B	8.500
12 Biografie voetballer	B	8.000
13 Biografie voetballer	B	13.500
14 Biografie wetenschapper	B	10.600
15 Blanke man	B / SA	4.080
16 Bosnië-Herzegovina	L	7.492
17 Brazilië	B	10.000
18 Calais	anders	1500

19	Centraal-Azië	B	9.500
20	Concertgebouw Nijmegen	B	5.250
21	Concertgebouworkest	B	7.000
22	Contractarbeiders begin 20e eeuw	B	9.000
23	Cosmetica	B	9.000
24	Crisis Griekenland	B	10.400
25	Crisis Griekenland	A	4.000
26	Crisis Griekenland	B	4.000
27	Crisis Griekenland	B	12.415
28	Danspioniers	B	12.840
29	Darfur	SA	4.300
30	Democratie	B	1.500
31	Doodstraf	A	3.200
32	Duitse gevangenis WOII	B	20.000
33	Dwergstaat	B	12.500
34	Europa	SA	5.900
35	Fabriek Duitsland	B	8.000
36	Gelijkenis mensen	B	5.250
37	Geschiedenis 19e-eeuws huis	B	16.800
38	Geschiedenis Molukkers	B	10.500
39	GGZ	B	10.000
40	IJshockey	B	21.125
41	Irak	A	6.000
42	Iran	B	4.427
43	Israël	SA	3.400
44	Jongeren en de toekomst	B	13.735
45	Journalist/terrorist	B	14.400
46	Kamp WOII	B	20.000
47	Klimaatverandering	A	3.616
48	Korps mariniers	B	3.225
49	Kunstroof	B	12.500
50	Liefde in Zuid-Afrika	B	8.000
51	Mediageschiedenis	B	10.000
52	Mediageschiedenis	B	8.450
53	Mexico	F / A	7.900
54	Muziek	B	11.000
55	Muziek in WO II	B	14.000
56	Nederlandse hacker	B	2.000
57	Nepal	SA	2.500
58	Oekraïne	SA	7.500
59	Oorlog	B	21.865
60	Ouderen	B	6.000
61	Ouderen	B	10.625
62	Overheid	anders	5.000
63	Persvrijheid	B	6.000

64	Portretten Griekenland	SA	4.000
65	Privacy	B	10.000
66	Prostitutie	F / B	7.986
67	Richard Nixon	B	8.500
68	Sharia	B	13.350
69	Spaanse Burgeroorlog	B	8.500
70	Stadje Amerika	F / B	9.152
71	Sumatra	SA	niet gespecificeerd
72	Tennis	SA	11.250
73	Toerisme	SA	5.400
74	Veiligheid	SA	4.200
75	Verenigde Naties	SA	10.000
76	Vergelijking Bijbel en Koran	B	2.500
77	Vermissing	A	6.850
78	Verzamelbundel Vlaamse schrijver	B	3.800
79	Video	B	10.000
80	Vluchtelingen	B	2.100
81	Vluchtelingen	anders	3.937
82	Voeding	B	4.000
83	Voeding	B	3.434
84	Wijn Zuid-Afrika	SA	3.000
85	Ziekte van Lyme	A	3.500
86	Zuid-Afrika	SA	7.500

Nieuwe Journalistiek

1	Burgerjournalisten Brazilië	anders	950
2	Podcastjournalistiek	SA / anders	9.450
3	Startup buitenland	A	1.600
4	Startups buitenland	SA	1.685

Financiële afwikkeling

Bij de bepaling van de omvang van het subsidiebedrag wordt uitgegaan van de volgende normen:

- onkosten (reis-, verblijf- en kantoorkosten) worden à fond perdu toegekend;
- honorariumbijdrage van € 1.750 per maand (het aantal maanden is begrensd);
- er kan alleen subsidie worden aangevraagd voor nog te verrichten werkzaamheden/nog te maken onkosten, gerekend vanaf de deadline van de betreffende subsidieronde;
- bij boekprojecten moeten honoraria tot 75 % van het uitgekeerde bedrag worden terugbetaald uit eventueel te ontvangen royalty's;
- van de toegekende subsidie wordt bij aanvang tweederde deel uitgekeerd, het resterende bedrag wordt overgemaakt nadat het project is voltooid, de publicatie in het bezit is van het Fonds BJP en aan alle andere voorwaarden is voldaan;
- desgevraagd moet de ontvanger van subsidiegelden een afrekening overleggen van de gemaakte kosten.

Het is mogelijk dat bij wijze van uitzondering, op grond van het bijzondere karakter van een aanvraag of project, van deze regels wordt afgeweken.

Het Fonds kan ertoe besluiten de subsidie geheel of gedeeltelijk terug te vorderen dan wel de resterende subsidie niet uit te betalen, indien:

- het project niet, of niet geheel, wordt uitgevoerd binnen de afgesproken termijn;
- het project niet overeenkomstig de door het Fonds BJP gehonoreerde aanvraag is uitgevoerd;
- de aanvrager in strijd handelt met de in de leidraad vastgelegde voorwaarden;
- een voor de beoordeling van de aanvraag relevante omstandigheid niet of onjuist is vermeld;
- de door het Fonds BJP verleende steun niet in de publicatie(s) is vermeld.

Het fonds kan, op grond van een met redenen omkleed verzoek van degene aan wie subsidie is verleend, besluiten van terugvordering af te zien.

Afgeronde projecten 2015

Future Cities. Wat broeit er nu in de wereldsteden van morgen?
Stephanie Bakker en Yvonne Brandwijk
Online | *De Volkskrant*

De werking van de verzorgingsstaat
Sjors van Beek
Serie artikelen | *De Groene Amsterdammer*

Heineken in Afrika
Olivier van Beemen
Boek | Prometheus

Wat onze geheimen over onszelf openbaren
Lynn Berger en Anoek Nuyens
Serie artikelen | *De Correspondent*

De economie van het voetbal
Hester den Boer, Bram Logger en Guido van Gorp
Serie artikelen | *De Groene Amsterdammer*

Hoe Europees is Griekenland?
Wim Boevink
Serie artikelen | *Trouw (Letter & Geest)*

De klokkenluider spreekt
Harm Ede Botje, James Exelby en Eduard Padberg
Artikel | *Vrij Nederland*

Een schitterend vergeten leven. De eeuw van Frieda Belinfante
Toni Boumans
Boek | Balans

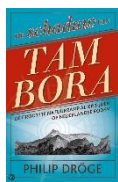
De geest van het Oude Loo. Juliana en haar vriendenkring, 1947-1957
Han van Bree
Boek | Conserve

Het Station
Joris van Casteren
Boek | Uitgeverij Bas Lubberhuizen

Darfur, oorlog zonder einde
Klaas van Dijken
Serie artikelen | *Trouw (De Verdieping)*

De schaduw van Tambora. De grootste natuurramp aller tijden op Nederlandse bodem
Philip Dröge
Boek | Spectrum

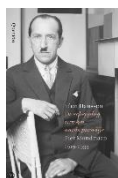
Vrouwelijke imams in Marokko. 'De gezonde Islam moet overwinnen'
Annerieke Goudappel
Artikel | *Vrij Nederland*

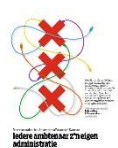
De elf onafhankelijken
Rory de Groot
Serie artikelen | *Hard Gras*

De grootste show op aarde. De mythe van de markteconomie
Koen Haegens
Boek | Ambo Anthos

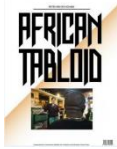
De schepping van een aards paradijs. Piet Mondriaan, 1919-1933
Léon Hanssen
Boek | Querido

Iedere ambtenaar z'n eigen financiële administratie. De crisis rondom het Amsterdams Financieel Systeem
Belia Heilbron en Thomas Muntz
Artikel | *De Groene Amsterdammer*

Welkom bij het meest onderdrukte volk ter wereld
Lennard Hofman
Serie artikelen | *De Correspondent*

African Tabloid
Pieter van der Houwen
Eenmalige uitgave | ZAM

Koning Eénoog. Een migrantenverhaal. Leven en werk van Henk van Woerden.
Toef Jaeger
Boek | Atlas Contact

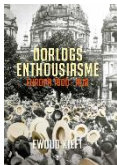
Enkele reis Indonesië. Vier Amsterdamse vrouwen in hun nieuwe vaderland
Hilde Janssen
Boek | Nieuw Amsterdam

100 jaar olie op Curaçao
Ton de Jong
Serie artikelen | *Antilliaans Dagblad*

Een kaart vol met 'big data'
Gijs de Jong, Merijn van Nuland e.a. (Achter de feiten)
Artikel | *NRC Handelsblad* / *NRCQ*

Oorlogsenthouiasme. Europa 1900-1918
Ewoud Kieft
Boek | De Bezige Bij

Terug uit de witte hel. Hoe poolreiziger Sjef van Dongen een nationale held werd
Adwin de Kluyver
Boek | Balans

Boerenbloed. Melkquota, megastallen en het verdwenen idyllische platteland
Kees Kooman
Boek | De Kring

Het havenschandaal. Het verbijsterende verhaal achter een miljoenenaffaire
Frank de Kruif
Boek | De Geus

De thuiskomst. Koerden grijpen hun kans
Marijn Kruk
Artikel | *De Groene Amsterdammer*

Andreas Burnier. Metselaar van de wereld
Elisabeth Lockhorn
Boek | Atlas Contact

Pa. Johannes 'Pa' van der Steur (1865-1945): zijn leven, zijn werk en zijn Steurtjes
Vilan van de Loo
Boek | Uitgeverij Tong Tong

Het geluk van Limburg.
Marcia Luyten
Boek | De Bezige Bij

Wat David ziet. Een jonge trechtermaker uit Roemenië legt zijn leven vast
Mariët Meester
Boek | Philip Elchers

Boy Edgar. Het dubbelleven van een alleskunner
Marie-Claire Melzer en Marieke Klomp
Boek | Cossee

Italiaanse Streken. Een Romeinse wandeling door een land op drift
Bas Mesters
Boek | Prometheus / Bert Bakker

Nooit op de knieën. Marcus Bakker (1923-2009), communist en parlementariër
Leo Molenaar
Boek | Balans

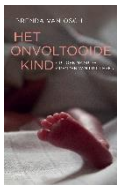
De verschrikkelijke Janmaat. Nederland en de Centruumpartij
Joost Niemöller
Boek | Uitgeverij van Praag

Een vrouw van staal. De buitengewone biografie van een binnenvaartschip
Corine Nijenhuis
Boek | Uitgeverij Brandt

Help, ik heb een goed doel geërfd
Anoek Nuyens
Serie artikelen | *De Correspondent*

Het onvoltooide kind. Op zoek naar de grenzen van pril leven
Brenda van Osch
Boek | Balans

Een doodgewoon kabinet. Acht jaar paars (1994-2002)
Klaartje Peters
Boek | Boom

Alles moest anders. Biografie van Peter Schat
Bas van Putten
Boek | De Arbeiderspers

Desi Bouterse. Een Surinaamse tragedie
Pepijn Reeser
Boek | Prometheus

Een monument voor Moisés Sánchez Cerezo
Jeroen van Riet Paap
Artikel | *Villamedia Magazine*

Metropolis
Martin Roemers
Boek | Hatje Cantz

De nimf en de bunny. De wonderbaarlijke reis van een schilderij van kunst naar kitsch en weer terug
Merlijn Schoonenboom
Boek | Atlas Contact

Thuisfront.
Liselotte Schüren en Bas van Sluis
Serie artikelen | *Dagblad van het Noorden; Leeuwarder Courant*

De opstand van Boko Haram. Hoe een ideologische revolte in Nigeria uitgroeide tot een oorlogsmachine
Manon Stravens
Boek | Conserve

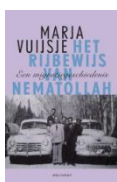
Toen de katholieken Nederland veroverden. Charles Ruijs de Beerenbrouck (1873-1936)
Frans Verhagen
Boek | Boom

De noodhulpmachine
Maite Vermeulen en Pieter van den Boogert
Serie artikelen | *De Correspondent*

De oorlog van mijn moeder. Een familieroman
Yaël Vinckx
Boek | Cossee

Het rijbewijs van Nematollah. Een migratiegeschiedenis
Marja Vuijsje
Boek | Atlas Contact

Wij Europeanen
Wim de Wagt
Boek | Bas Lubberhuizen

Oproer. Een kroniek van de Egyptische revolutie
Dirk Wanrooij
Boek | De Bezige Bij

Het land dat maar niet wil lukken. Een reis door het grillige Oekraïne
Fleur de Weerd
Boek | Atlas Contact

De derde generatie. Kleinkinderen van de holocaust
Natascha van Weezel
Boek | Balans

Marokkanen in de marge. Ontspoorde levens van kleine criminelen
Hans Werdmölder
Boek | AUP

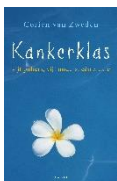
Prikkeldraad. Een geschiedenis van goed en kwaad
Dick Wittenberg
Boek | Atlas Contact

The great Marc Evers. De kampioen die nooit iets zou kunnen
Ivo van Woerden
Longread | Fosfor

Harer Majesteits loyaalste onderdaan. François van 't Sant (1883-1966)
Sytze van der Zee
Boek | De Bezige Bij

Kankerklas. Vijf pubers, vijf ouders, één ziekte
Corien van Zweden
Boek | Cargo

Afgeronde projecten Nieuwe Journalistiek (excl. publicaties www.nieuweJournalistiek.nl)

Eindelijk wordt de Colombiaanse macht echt gecontroleerd
La Silla Vacía
Tessa Colen
Artikel | *De Correspondent*

Wat je wel met een strip en niet met een artikel kunt vertellen
Stripjournalistiek
Eva Hilhorst
Artikel | *De Correspondent*

Blendle en de lange weg naar wereldheerschappij
Catrien Spijkerman
Artikel | *De Stand van de Nieuwsmedia* (eenmalige uitgave Stimuleringsfonds voor de Journalistiek)

FONDS BIJZONDERE JOURNALISTIEKE PROJECTEN, Amsterdam

BALANS (na resultaatverdeling)

	<u>31 december 2015</u>		<u>31 december 2014</u>	
	€	€	€	€
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa		2.085		2.629
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen en overlopende activa	7.567		27.705	
Liquide middelen	<u>677.026</u>		<u>789.483</u>	
		684.593		817.188
Totaal activa		<u>686.678</u>		<u>819.817</u>
EIGEN VERMOGEN				
Algemene reserve	120.955		122.952	
Bestemmingsfonds OCW	37.360		52.007	
Bestemmingsreserve restant 2009-2012 tbv				
Nieuwe Journalistiek	<u>95.894</u>		<u>164.179</u>	
		254.209		339.138
KORTLOPENDE SCHULDEN EN				
OVERLOPENDE PASSIVA				
Nog te betalen subsidies	417.688		463.651	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.543		1.919	
Overige schulden	<u>12.238</u>		<u>15.109</u>	
		432.469		480.679
Totaal passiva		<u>686.678</u>		<u>819.817</u>

FONDS BIJZONDERE JOURNALISTIEKE PROJECTEN, Amsterdam

EXPLOITATIEREKENING

	fte	2015	Begroting 2015	2014
	(aantal)	€	€	€
BATEN				
Directe opbrengsten				
<i>Overige inkomsten</i>				
Royalties		36.175	40.000	49.587
<i>Totale opbrengsten</i>		<u>36.175</u>	<u>40.000</u>	<u>49.587</u>
Subsidie Ministerie OCW				
Structurele subsidie OCW		399.062	399.600	397.781
Loon- en prijsbijstelling		547		1.281
Overige bijdragen uit private middelen				
Lirafonds		13.898	15.000	10.099
Boy Tripfonds		2.000		-
<i>Totale subsidies/bijdragen</i>		<u>415.507</u>	<u>414.600</u>	<u>409.161</u>
<i>Totale baten</i>		<u>451.682</u>	<u>454.600</u>	<u>458.748</u>
LASTEN				
Beheerlasten				
Beheerlasten personeel		93.200	97.000	81.709
Waarvan vast contract	1,20	93.200	97.000	81.709
Waarvan tijdelijk contract				
Beheerlasten materieel		30.911	32.500	39.991
<i>Totaal beheerlasten</i>		<u>124.111</u>	<u>129.500</u>	<u>121.700</u>
Activiteitenlasten				
Activiteitenlasten personeel		-	-	-
Activiteitenlasten materieel		416.764	331.100	322.725
<i>Totaal activiteitenlasten</i>		<u>416.764</u>	<u>331.100</u>	<u>322.725</u>
<i>Totale lasten</i>		<u>540.875</u>	<u>460.600</u>	<u>444.425</u>
<i>Saldo uit gewone bedrijfsvoering</i>		<u>-89.193</u>	<u>-6.000</u>	<u>14.323</u>
Saldo rentebaten en -lasten		4.264	6.000	7.298
<i>Exploitatieresultaat</i>		<u>-84.929</u>	<u>-</u>	<u>21.621</u>
Resultaat verdeling:				
Onttrekking algemene reserve		-1.997		7.092
Onttrekking bestemmingsfonds OCW		-14.647		47.459
Onttrekking bestemmingsreserve restant OCW				
2009-2012 tbv Nieuwe Journalistiek		-68.285		-32.930
		<u>-84.929</u>		<u>21.621</u>

De ontvangen OCW subsidie in het jaar 2015 vormt 88% van de totale inkomsten van het Fonds. De toevoeging van het resultaat aan de bestemmingsfonds OCW is in overeenstemming met dit percentage.

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Grondslagen van waardering

Tenzij hieronder anders is vermeld zijn activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Materiële vaste activa

De computerapparatuur wordt afgeschreven in 5 jaar.

Grondslagen van resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het saldo van de op de verslagperiode betrekking hebbende opbrengsten en kosten.

De kosten zijn gewaardeerd tegen historische uitgaafprijzen.

De verantwoording van royalties vindt plaats op basis van het kasstelsel.

Continuïteit

Op 31 december 2016 eindigt het huidige kunstenplan en op 29 januari 2016 is een aanvraag voor het nieuwe kunstenplan 2017 -2020 ingediend.

Het uitgangspunt is dat er een structurele subsidie voor 2017 - 2020 zal worden toegekend. De grondslagen zijn dan ook op continuïteitsbasis opgenomen.

KASSTROOMOVERZICHT

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatieresultaat	-84.929	21.621
Afschrijving materiële vaste activa	<u>544</u>	<u>91</u>
<i>Bruto kasstroom uit operationele activiteiten</i>	-84.385	21.712
Mutatie vorderingen	20.138	-6.365
Mutatie kortlopende schulden	<u>-48.210</u>	<u>-6.336</u>
<i>Netto kasstroom uit operationele activiteiten</i>	-28.072	-12.702
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	<u></u>	<u>2.720</u>
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>		2.720
Mutatie liquide middelen	<u>-112.456</u>	<u>6.292</u>
Liquide middelen einde boekjaar	677.027	789.483
Liquide middelen begin boekjaar	<u>789.483</u>	<u>783.192</u>
Mutatie liquide middelen	<u>-112.456</u>	<u>6.292</u>

TOELICHTING OP DE BALANS

MATERIËLE VASTE ACTIVA

Het verloop van de materiële vaste activa in 2015 is als volgt:

	<u>Totaal</u>	<u>Computers</u>	<u>Meubilair</u>
	€	€	€
Aanschafwaarde begin boekjaar	8.590	3.615	4.975
Cum. afschrijvingen	<u>-5.961</u>	<u>-986</u>	<u>-4.975</u>
Boekwaarde per begin boekjaar	<u>2.629</u>	<u>2.629</u>	<u>-</u>
<i>Mutaties in boekjaar</i>			
Investerings	-	-	-
Afschrijvingen	<u>-544</u>	<u>-544</u>	<u>-</u>
	-544	-544	
 Aanschafwaarde per ultimo boekjaar	8.590	3.615	4.975
Cum. afschrijvingen t/m 2015	<u>-6.505</u>	<u>-1.530</u>	<u>-4.975</u>
Boekwaarde per ultimo boekjaar	<u>2.085</u>	<u>2.085</u>	<u>-</u>

	<u>31 december</u>	<u>31 december</u>
	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€	€
VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA		
Nog te ontvangen subsidie Lira Fonds	1.500	18.012
Rente	880	1.452
Royalty's	1.593	
Subsidie ingetrokken projecten	2.800	5.300
Vooruitbetaalde kosten	794	1.307
Waarborgsom huur	-	1.634
	<u>7.567</u>	<u>27.705</u>

De post subsidie ingetrokken projecten betreft een bedrag dat in het verleden is uitbetaald als subsidie voor een project dat echter niet is uitgevoerd. Om die reden wordt de subsidie teruggevorderd.

LIQUIDE MIDDELEN

Hoog rendement deposito	634.550	679.451
ABN AMRO bank	42.403	109.975
Kas	73	57
	<u>677.026</u>	<u>789.483</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van Het Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten.

	31 december 2015	31 december 2014
	€	€
EIGEN VERMOGEN		
Algemene reserve	120.955	122.952
Bestemmingsfonds OCW	37.360	52.007
Bestemmingsreserve restant subsidie OCW 2009-2012 tbv Nieuwe Journalistiek	95.894	164.179
	<u>254.209</u>	<u>339.138</u>

Het verloop van het eigen vermogen kan als volgt worden weergegeven:

Algemene reserve		
Stand begin boekjaar	122.952	115.860
Resultaatbestemming	-1.997	7.092
Stand eind boekjaar	<u>120.955</u>	<u>122.952</u>

De algemene reserve geeft het vrijbesteedbaar vermogen van de organisatie weer. Het bestuur streeft naar een omvang van het vermogen gelijk aan de jaarlijkse beheerlasten. Deze omvang is gewenst om de projecten te kunnen afwikkelen en de verplichtingen richting personeel en derden bij discontinuïteit te kunnen voldoen.

Bestemmingsfonds OCW		
Stand begin boekjaar	52.007	4.548
Resultaatbestemming	-14.647	47.459
Stand eind boekjaar	<u>37.360</u>	<u>52.007</u>

**Bestemmingsreserve restant subsidie OCW 2009-2012
tbv Nieuwe Journalistiek**

Stand begin boekjaar	164.179	197.109
Resultaatbestemming	-68.285	-32.930
Stand eind boekjaar	<u>95.894</u>	<u>164.179</u>

NOG TE BETALEN SUBSIDIES

Nog te betalen subsidies	407.138	463.651
Nog te betalen subsidies Nieuwe Journalistiek	10.550	-
	<u>417.688</u>	<u>463.651</u>

BELASTINGEN EN PREMIES SOCIALE VERZEKERING

Loonheffing/bedrijfsvereniging	2.543	1.919
	<u>2.543</u>	<u>1.919</u>

OVERIGE SCHULDEN

Nog te besteden subsidie Boy Tripfonds	-	3.400
Nog te besteden subsidie Lira Fonds	-	2.398
Accountant	4.850	4.500
Reservering vakantiegeld	3.543	2.812
Boekhouding /salarisadministratie	1.932	2.000
Nog te betalen pensioepremie	1.913	-
	<u>12.238</u>	<u>15.109</u>

SPECIFICATIE EXPLOITATIEREKENING

	2015	2014
	€	€
BEHEERLASTEN		
Beheerlasten personeel		
Salarissen	67.492	59.090
Reservering vakantiegeld	5.377	4.703
Sociale lasten	7.279	6.564
Bijdrage ziektekostenverzekering	4.575	4.695
Pensioenlasten	6.829	4.664
Onkostenvergoedingen	1.200	886
Diversen	448	1.107
Bijzondere uitkering	-	-
	<u>93.200</u>	<u>81.709</u>
Beheerlasten materieel		
Huisvesting	8.400	14.191
Kantoorkosten	6.243	6.554
Accountantskosten	6.060	5.408
Boekhouding	4.114	3.150
Algemene publiciteitskosten	2.312	1.823
Bestuurskosten	2.822	5.065
Afschrijvingskosten	544	91
Advieskosten	-	3.270
Salarisadministratie	416	439
	<u>30.911</u>	<u>39.991</u>
ACTIVITEITENLASTEN		
Activiteitenlasten materieel		
Verleende subsidies OCW	337.991	305.780
Verleende subsidie Lirafonds	1.500	2.900
Lirafonds correspondentenprijs	15.091	7.199
Brusseprijs	24.497	17.546
Verleende subsidie Boy Tripfonds	2.000	
Subsidie ingetrokken projecten	-32.600	-43.630
<i>Nieuwe Journalistiek</i>		
Nieuwe Journalistiek Coördinatie	15.972	11.631
Nieuwe Journalistiek Bouw website	4.543	6.147
Nieuwe Journalistiek Startups-projecten	26.551	4.864
Nieuwe Journalistiek Overige projecten	21.219	10.288
	<u>416.764</u>	<u>322.725</u>

Voor specificatie van de post verleende subsidies 2015 verwijzen wij naar het Bestuursverslag.

PRESTATIEVERANTWOORDING

Overige instellingen	2015	Voorgenomen	2014
	aantal	activiteiten	aantal
Toegekende projecten	52		52
Toegekende projecten Nieuwe Journalistiek	5		3

WNT-verantwoording 2015 Fonds Bijzondere journalistieke projecten

	M.H.B.B. Wolf	G. van der Wal
Functie		
Duur dienstverband in 2015	1/1 - 31/12	
Omvang dienstverband (in fte)	0,8	
Gewezen topfunctionaris	nee	
Echte of fictieve dienstbetrekking	ja	
Individueel WNT-maximum	142.400	
Bezoldiging		
Beloning	57.113	
Belastbare onkostenvergoedingen	1.200	
Beloningen betaalbaar op termijn	6.829	
<i>Subtotaal</i>	<i>65.142</i>	
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	
Totaal bezoldiging	65.142	
Gegevens 2014		
Duur dienstverband in 2014	1/1 - 31/12	1/1 - 28/2
Omvang dienstverband 2014 (in fte)	0,6	0,6
Bezoldiging 2014		
Beloning	40.670	8.976
Belastbare onkostenvergoedingen	450	
Beloningen betaalbaar op termijn		
Totaal bezoldiging 2014	41.120	8.976
Individueel WNT-maximum 2014	138.284	23.047